

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - - - \$6.00
Za pol leta - - - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 108. — ŠTEV. 108.

NEW YORK, TUESDAY, MAY 8, 1923. — TOREK, 8. MAJA, 1923.

VOLUME XXXI — LETNIK XXXI.

PREMOGARJI ZAHTEVAJO SVOJA PRAVA

J. H. Hammond, načelnik premogovne komisije Združenih držav, je dobil nadaljni poziv, naj prizna komisija premogarsko organizacijo. — Prostost govora, prostost zborovanja in gibanja — so glavne zahteve. — Kolektivno barantanje je priznanje unij.

Washington, D. C., 7. maja. — V sporočilu, ki je bilo naslovljeno na Johna Haysa Hammonda, predsednika United States Coal Commission in ostale člane te komisije, obnavlja United Mine Workers of America svojo trditv, da bi popolna unijonizacija premogovnih polj v veliki meri prispevala k rešitvi premogarskega problema, kajti to bi pomenjalo splošno sprejem principa kolektivnega barantanja med delavci in delodajale.

Sporočilo vsebuje posebne predloge, katere je stavil Filip Murray, mednarodni podpredsednik v družbi z Wm. Greenom, mednarodnim zakadničarjem. O teh dveh pravijo, da vesta, kaj govorita.

Murray je stavil naslednje predloge:

“Treba je zajamčiti prostost govora, prostost zborovanja in prostost gibanja.

Treba je zajamčiti premogarjem varnost pred zasledovanjem ter razlikovanjem od drugih za slučaj, da so člani United Mine Workers ali katerekoli druge organizacije.

“Vsle predstavlja enostavne temelje, ki bodo uveljavili za trajno normalne odnose v teh industrijskih pokrajinih.”

Tako se glasi v izjavi Mr. Murray-a.

“Te zahteve so tako osnovne in tako očividne,” se glasi nadalje, “da se nam zdi njih neuveljavljenje v sedanjem času skoraj nevjetno.”

Mr. Green pa je izjavil, da ni mogoče ločiti kolektivnega barantanja od priznanja unij.

V svoji izjavi pravi Green:

“Nemogoče je priznati princip kolektivnega barantanja brez odnosnega priznanja pravice delavcev, da se organizirajo v strokovne unije. Kolektivno postopanje ali barantanje je brezploden in nivreden izraz, če se odreče delavecem pravico organizirati se v uniji. Zanikati delavecem pravico organiziranja ne more pomenjati nič drugačega kot umesavanje v izvrševanje bistvenih pravic, katere ima vsak prost narod.”

“Mi živimo v dobi organizacije, v času, ko se skuša vsaka posamezna skupina ljudi organizirati, sodelovati z drugimi ter nastopiti kolektivno.”

BANDITI NAPADLI AMERIŠKE TURISTE

Kitajski banditi so ubili enega Amerikanca ter zapreteli s smrto vsem ostalim moškim potnikom, ki so sedaj v smrtni nevarnosti.

GOMPERS PRAVI DA POMAGA FOSTER KAPITALISTOM

Samuel Gompers, predsednik American Federation of Labor je izjavil tekom nekega svojega govora v New Yorku, da bo izgnal iz federacije ves radikalni upliv, katerega baje širijo Foster in njegovi tovariši.

Rekel je:

— Če bi imeli Foster in njegovi pristaši v svojih žepih vse zlate kapitalistov, bi ne mogli delavce v večjo korist kapitalistov in na škodo delavskoga razreda kot delajo ravno sedaj.

Konvencijski, kateri je predsedoval Gompers, je soglasno sprejela resolucijo, ki obsoja radikalne organizacije v strokovnih delavskih zvezah.

RUSKEGA ŽITA NE PUSTE V RUHR OKRAJU

Berlin, Nemčija, 6. maja. — Iz Bochuma poročajo, da je bilo poslano nazaj žito, katero so poslali ruski delavci, da olajšajo bedo med navadnim delavstvom Ruhr okraja, kajti Francozi so ustavili transport na carinski meji. Ta zadnji dogodek je najnovjeji dokaz za to, da namerava Poincaré zgraditi stradalno blokado proti nemškim delavecem v namenu, da zdrobi njih pasivni odpor.

OSMA OBLETNICA POTOPA "LUSITANIE".

Včeraj je minulo osem let, ko se je potopil velikanski angleški parnik "Lusitanija" na južni obali Irske, torpediran od nekega nemškega podmorskega čolna. Parnik se je potopil dva pet minut potem, ko ga je zadel torpedo in pri tem je poginilo 1179 ljudi. Med znanimi Amerikanci, ki so bili na krovu, je bil slavni gledališki ravnatelj Charles Frohman, kapitan Vanderbilt in drugi.

V sporočilu se glasi, da so banditi obvestili vlado, da bodo vsi inozemski turisti ubiti, če ne bo vlada takoj umaknila iz province svojih čet.

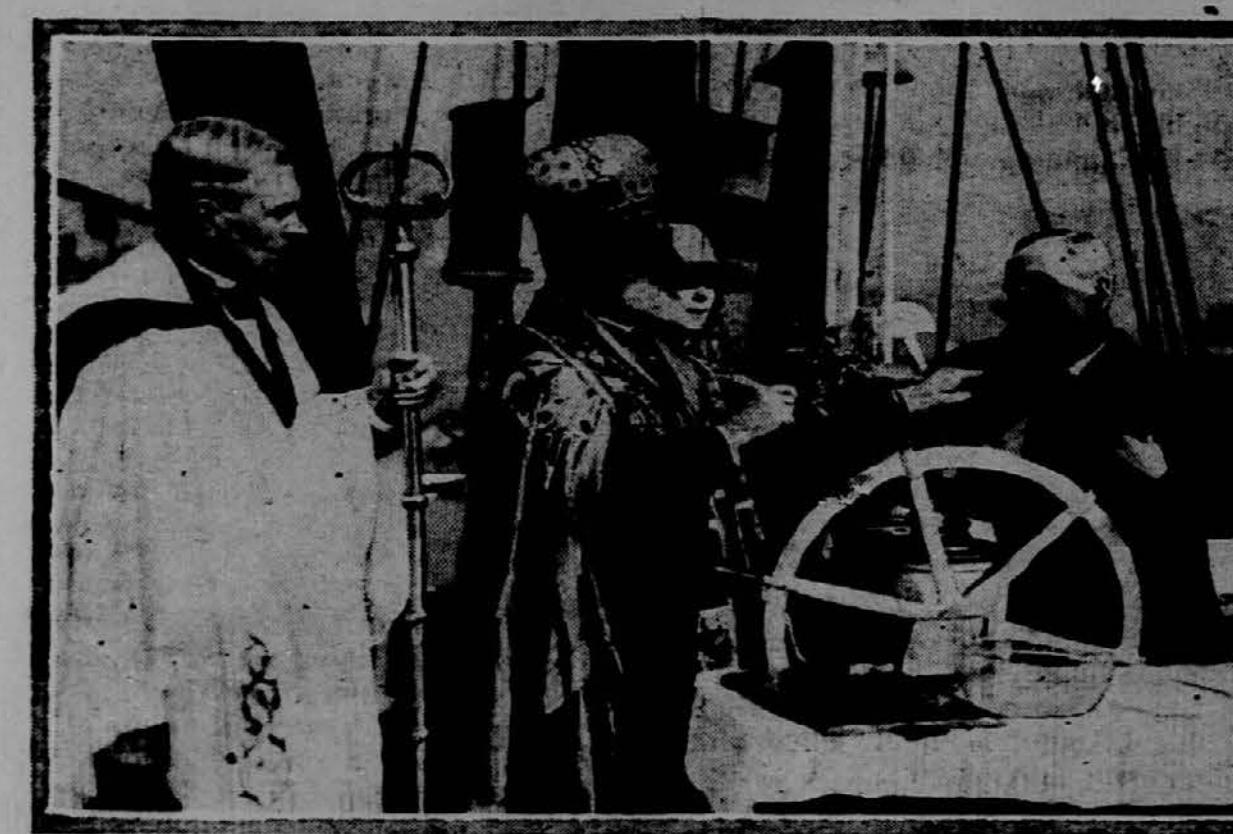
Soglasno z zadnjimi poročili je poseglo vmes redno vojaštvo ter pričelo streljati na bandite.

SEST ITALIJANOV UMOR JENIH.

Laredo, Texas, 7. maja. — Vianočni Ferrara neki Italjan, je došpel v Nuevo, Mehika, precej razmesarjen ter izjavil, da so mehiški policiesti ubili njegova dva brata ter štiri nadaljnje Italijane, ko so skušali priti preko Rio grande v Združene države.

Tudi na njega so streljali, a ga te ranili. Motiv napadalec je bil, haje rop, kajti Ferrara je izjavil, da je videl, kako so mehiški policiesti izpraznili žepe svojih žrtev.

Dva mehiška policiista sta bila vsled tega arretirana, na temelju izpovedi Ferrare.

USTANOVITEV NOVE PAROBRODNE DRUŽBE.

V kratkem bo otvorjena nova parobrodna zveza med New Yorkom, Grško in Turčijo, katero bo upravljala Booras Navigation Company. Slika nam kaže škofa grško-izgornje cerkve Pantekimona, ko blagoslavlja parnik "Washington". Na sliki vidite tudi kapitana Stephena Booya.

NEWYORŠKI SUHAČI JAKO VZNEMIRJENI

Suhaci, ki so postali vznemirjeni vsled razveljavljenja prohibicijev postave v New Yorku, hočejo prisiliti governerja Smitha, da vetira sprejeto predlogo.

Washington, D. C., 6. maja. — V strahu, da bodo sledile vzgledu države New York tudi druge države, v katerih je prohibicijev postava prav posebno nepriljubljena, bodo suhaške sile napadle governerja Smitha ter ga skušale dovesti do tega, da vetira Culliver predlogo, ki razveljavlja Mullan-Gage državno prohibicijev postavo.

Suhaci pa nimajo nobenega monopolja glede strožjega uveljavljanja prohibicijev postave.

Tudi nasprotniki prohibicijev postave so mobilizirani.

— Tako pri dan zasedenja Kongresa, — je izjavil kongresnik Britton iz Illinoisa, — bom uvedel predloga za bonus prejšnjim vojakom z dolobico, naj se pobi na davek na lahko pivo in lahka vina. Moja predloga bo določala tudi razveljavljenje Volsteadove postave.

Akcija newyorské zakonomajenih nam kaže, da bo veliko število nadaljnjih držav sledilo temu vzgledu. Po mojem mnenju bodo sledile temu uveljavljanje New Jersey, Pennsylvania in Wisconsin in sicer v najboljšem interesu morale našega naroda.

Skoraj vsak človek krši sedaj postavo na ta ali oni način v številni jo kršijo ne da bi veleni za to. Volsteadova postava je skoraj nepriljubljena in vsakdo ve, da jo je težko ali skoraj neuspešno.

Da se prepreči to, bodo vse vsečni agenti, celo na škodo drugih držav, poslani v državo New York, v boj proti butlegarem.

Če bi kongres sedaj zboroval, bi bil takoj stavljen predlog za povisitev prispevkov v namenu, da bi narodna vlada lahko nadomestila to, česar nočajo izpolnitve krajne oblasti. Nekateri govorijo celo o tem, da bodo napravili zakonodajne nadaljnje držav in sicer v večini slučajev uspešno.

Suhaci vedo dobro, da bo Volsteadova postava mrtva črka v New Yorku, Illinoisu, Pensylvaniji, Wisconsinu, Missouri, New Jersey in mogoče tudi v Ohio, če bo govor Smith podpisal predlog, kar bo najbrž storil in da bodo zakonodaje omejenih držav sledile zakonodaje nadaljnih držav in sicer v večini slučajev uspešno.

Da se prepreči to, bodo vse vsečni agenti, celo na škodo drugih držav, poslani v državo New York, v boj proti butlegarem.

Če bi kongres sedaj zboroval, bi bil takoj stavljen predlog za povisitev prispevkov v namenu, da bi narodna vlada lahko nadomestila to, česar nočajo izpolnitve krajne oblasti. Nekateri govorijo celo o tem, da bodo napravili zakonodajne nadaljnje držav in sicer v večini slučajev uspešno.

Nadaljna sijajna misel, ki se more poroditi v butici skrajnega suhaškega fanatika, je napotiti predsednika Hardinga, naj sklice posebno zasedanje kongresa, a to so le prazne govorice, odmevi preplačenja v suhaškem taboru.

Nadaljna sijajna misel, ki se more poroditi v butici skrajnega suhaškega fanatika, je napotiti predsednika, naj nastopi v ulogi vrhovnega poveljnika ameriške armade ter poslati na kanadsko mejo čete, ki naj bi tam patruljirale ter lovile butlegarje. Vtihovljanje žganja preko kanadske meje bo postalno neizmerno večje, ko bodo šerifi in njih pomočniki opustili uveljavljenje prohibicijev postave.

Če bi armada zasedla kanadsko mejo ter mornarična blokirala Haig & Haiga, bi bil New York rešen. Vojni departement pa je neoficijelno namignil, da lahko poštevajo, da konca 31. maja tekčega leta, je dalo 1612 izseljencev vizirati svoje potne liste v ameriškem konzulatu v Belfastu. Tekom iste dobe v preteklem letu so bili 1179 ljudi. Med znanimi Amerikanci, ki so skušali priti preko Rio grande v Združene države.

Tudi na njega so streljali, a ga te ranili. Motiv napadalec je bil, haje rop, kajti Ferrara je izjavil, da je videl, kako so mehiški policiesti izpraznili žepe svojih žrtev.

Dva mehiška policiista sta bila vsled tega arretirana, na temelju izpovedi Ferrare.

Nadaljna ideja je ugotoviti, če ni mogoče odstaviti uradnikov in policistov radi neizpolnjevanja zvezne postave, kljub njih prisegi, da bodo podpirali zvezno postavo.

V resnici pa se ne bo zgodilo nič drugega kot to, da bo prohibicijevi department povisil število svojih agentov v državi New York. Ko se bo sestal kongres, bodo stavljeni predlogi za povisitev dovoljenja za prohibicijevi urad ter nastavljanje dvakrat ali trikrat toliko agentov v državi New York kot jih je nastavljenih sedaj.

Suhaci pa nimajo nobenega monopolja glede strožjega uveljavljanja prohibicijev postave.

Tudi nasprotniki prohibicijev postave so mobilizirani.

— Tako pri dan zasedenja Kongresa, — je izjavil kongresnik Britton iz Illinoisa, — bom uvedel predloga za bonus prejšnjim vojakom z dolobico, naj se pobi na davek na lahko pivo in lahka vina. Moja predloga bo določala tudi razveljavljenje Volsteadove postave.

Akcija newyorské zakonomajenih nam kaže, da bo veliko število nadaljnjih držav sledilo temu vzgledu. Po mojem mnenju bodo sledile temu uveljavljanje New Jersey, Pennsylvania in Wisconsin in sicer v najboljšem interesu morale našega naroda.

Skoraj vsak človek krši sedaj postavo na ta ali oni način v številni jo kršijo ne da bi veleni za to. Volsteadova postava je skoraj nepriljubljena in vsakdo ve, da jo je težko ali skoraj neuspešno.

Suhaci vedo dobro, da bo Volsteadova postava mrtva črka v New Yorku, Illinoisu, Pensylvaniji, Wisconsinu, Missouri, New Jersey in mogoče tudi v Ohio, če bo govor Smith podpisal predlog, kar bo najbrž storil in da bodo napravili zakonodajne nadaljnje držav in sicer v večini slučajev uspešno.

Da se prepreči to, bodo vse vsečni agenti, celo na škodo drugih držav, poslani v državo New York, v boj proti butlegarem.

Če bi kongres sedaj zboroval, bi bil takoj stavljen predlog za povisitev prispevkov v namenu, da bi narodna vlada lahko nadomestila to, česar nočajo izpolnitve krajne oblasti. Nekateri govorijo celo o tem, da bodo napravili zakonodajne nadaljnje držav in sicer v večini slučajev uspešno.

Nadaljna sijajna misel, ki se more poroditi v butici skrajnega suhaškega fanatika, je napotiti predsednika, naj sklice posebno zasedanje kongresa, a to so le prazne govorice, odmevi preplačenja v suhaškem taboru.

Nadaljna sijajna misel, ki se more poroditi v butici skrajnega suhaškega fanatika, je napotiti predsednika, naj nastopi v ulogi vrhovnega poveljnika ameriške armade ter poslati na kanadsko mejo čete, ki naj bi tam patruljirale ter lovile butlegarje. Vtihovljanje žganja preko kanadske meje bo postalno neizmerno večje, ko bodo šerifi in njih pomočniki opustili uveljavljenje prohibicijev postave.

Če bi armada zasedla kanadsko mejo ter mornarična blokirala Haig & Haiga, bi bil New York rešen. Vojni departement pa je neoficijelno namignil, da lahko poštevajo, da konca 31. maja tekčega leta, je dalo 1612 izseljencev vizirati svoje potne liste v ameriškem konzulatu v Belfastu. Tekom iste dobe v preteklem letu so bili 1179 ljudi. Med znanimi Amerikanci, ki so skušali priti preko Rio grande v Združene države.

Tudi na njega so streljali, a ga te ranili. Motiv napadalec je bil, haje rop, kajti Ferrara je izjavil, da je videl, kako so mehiški policiesti izpraznili žepe svojih žrtev.

Dva mehiška policiista sta bila vsled tega arretirana, na temelju izpovedi Ferrare.

Če bi armada zasedla kanadsko mejo ter mornarična blokirala Haig & Haiga, bi bil New York rešen. Vojni departement pa je neoficijelno namignil, da lahko poštevajo, da konca 31. maja tekčega leta, je dalo 1612 izseljencev vizirati svoje potne liste v ameriškem konzulatu v Belfastu. Tekom iste dobe v preteklem letu so bili 1179 ljudi. Med znanimi Amerikanci, ki so skušali priti preko Rio grande v Združene države.</p

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
21 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Second Every Day except Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$1.00
Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izaja vseki dan in izvajajo medij in prenike.

Dopolni besedilo in osebnosti se ne približujejo. Denar naj se naroči po
lijali po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam
tudi prilagodi novi naslov, da hitrej nadomeščate."GLAS NARODA"
21 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone Cortlandt 2875

SUŽENJSTVO IN BOGATIJA

Ni dolgo tega, ko so nezaposleni delavei Canada izvedeli, da nima vlada nobenega denarja v pomožne svrhe.

Odgovorni in vladajoči krogi so izjavili, da je dejela preveč revna, da bi mogla podpirati nezaposlene delave. V zadnjem času pa smo izvedeli, da je kanadska vlada pomozila svoje izdatke v priseljeniškem departmantu za približno dva milijona dolarjev.

Cudne argumente so predložili sedanji zagovorniki administracijske politike glede priseljevanja, in eden teh je bil naslednji:

"Canada je v skrajni meri zadolžena, ima svoje železniške probleme, velikansko obdobje ter mora vsled tega na vsak način rešiti vprašanje, kako ustvariti bogastvo. Canada ima naravne vire in tudi opreme, a ji manjka moške sile."

Delavei, ki so še vedno nezaposleni, ne bodo razumeli, kako je mogoče, da bi manjkalno delavskih sile, a vplivi, ki stoejo za sedanje delavsko politiko dominija, nočejo ničesar drugega kot proizvajanje dobičkov za delničarje, brez oziroma na blagor in dobrobit delaveev.

Edina politika, katero zasledujejo kapitalistični krogi Canada, obstaja v tem, da dobe cenene delavee, suženjski materjal, katerega bi lahko izkorisčali po svoji lastni volji.

Kar rečemo o delaveih, ki morajo počivati tekom jeseni in zime, je tudi merodajno za delavee preko letjetja.

Farmerji se splošno pritožujejo, da jim manjka delavskih sil, dočim je v mestih na tisoče in tisoče delavcev, ki bi radi prišli na prosti ter se privadili vsakemu poštenu delu.

Več kot enkrat se je glasilo, da nočejo delati novi priseljenici na farmah in da so tekom zimskih mesecov mesta prenapoljena, večinoma z nezaposlenimi.

Odgovor na to vprašanje najdemo povsem lahko s tem, da so mesta polna delaveev, brez posla, tekom zimskih mesecov, dočim ni nikako slične prikazni tekom poletnih mesecov, ko je dosti sezjskega dela na farmah.

V izobilici je ljudi, ki bi radi zapustili velenesta ter živelji na farmah, če bi bile plače primerne, a prekupevalci, ki izkorisčajo tako farmerje kot poljedelske delavee, onemogočajo vsak napredok v tem oziru.

Vzemimo velike mesarske truse.

Za tele ponudijo farmerju šest ali osem dolarjev, a potom prekupev poskoči cena tako visoko, da stane kos teletine 50 centov funt.

Vladajoči razred, ki hoče še naprej vzdržati svojo avtokratično vlado, želi sedaj preplaviti trg s cenenim delom ter s tem zmanjšati ali znižati življenski standard ameriškega delavea.

Dopisi.

Export, Pa.

Naj bo tudi meni dovoljeno na pisati par vrstic v našem cennem delavskem listu, kateri je, kot se mi zdi, nakanterin trn v peti. Ko bi se da, kot se ne, bi ga zatrli kar čez noc, urednika pa izvabil ruskim črežnjačkim sodnikom. In takaj vse to? Well, zato, ker včasih katero pravčeno pove ali katerega posegeta.

Pred časom sem čital v Prosjeti naznani izseljeniškega komisarja Kristana, v katerem pripoveduje o svoji nalogi. Gledal bi in določal, kje naj tista poštečna izseljenec kartu kupi, ko se bo vracala v domovino. Ako bo karta kupljena tam, kjer ne bo nujno pogodu, bo morda odreklo viziranje potnega lista. Nadalje bo vuhnil in denunciral, kar bo videl in slišal v Ameriki, kar bi ne bilo včasih gospodi v Beogradu. Ako bo kdo v siromaštvu, poslal ga bo "per ūp" tja čez morje. Toda kot se mi zdi, Sovenci, kar nas je tu, smo že domala ameriški državljan, kar jih pa še ni, nai se potrudijo, ker takim ne bo nihče mogel določati, kje naj si kupijo kartu in po kateri liniji naj se vozi.

Kar se tiče moje osebe, sem bil že dvakrat zunaj in obiskat pri dnov. Ako bi bil kurz v tem času

HELMAR

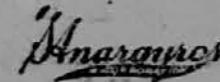
SLEDITE MNOŽICI

Tisočerji kadilci cigaret po vsej deželi
kade HELMAR dandanes, ker cenijo
čisti 100% turški tobak v HELMAR.

Pridružite se armadi HELMAR cigaret kadilcev. Gotovo vam ne bo žal.

HELMAR so v lepenkastih škatljah,
kar jih ščiti pred lomljenjem in krušenjem. Navadne cigarete so v zavojih.

ZAPOMNITE SI ŠKATLJO IN IME.

Izdajalec prvovrstnih
turških in egipčanskih
cigaret na svetu.

**BOXES of
10 or 20**

padel, bi bil domala vse izgubil.
In navadno ta družba jemlje en
dolar od vsake pošiljatve do 100
dolarjev, ačo namreč pošteje pet
dolarjev, odpolali ti bodo le štiri,
dočim je Sakser, ko je poštejal de-
nar na ta način, racunal samo 50
centov do svote 25 dolarjev, ka-
teria svota se največ pošilja v sta-
ro domovino. — Take le malo se
obrnite okrog in glejte, predno
sezete po kamenu. Ako bi bil
Sakser oziroma Glas Naroda hotel,
bi bil že neštetokrat napravil
tako, kot nekoč Zotti Hrvatom.
Naj reče kdo kar hoče, Sakser in
njegov list Glas Naroda sta že ko-
risila več slovensko-ameriškemu
narodu. Glas Naroda je še danes
to, kar je bil pred leti: zagovorni-
k delavstva in kažjot vsem, ki
ga citajo. V politiki je pa tak,
kot vsi mi drugi s Kristanom
vred. To naj, mislim, zadostuje o
tem.

Z nameček se to: Prvi majnik
smo praznovali ponajveč vsak za-
se. Na potu na delo in z dela smo
drug drugega vpraševali: "Ali ne
ves, kaj je dane?" "Ja preme-
duš, ko bi bili v domovini, ja!"
je bil navaden odgovor. V pogovorih
smo se spominjali epizod, ki
smo jih doživelj v domovini na ta
dan. Tukaj pa ni nič. Če se kaj
znameš, te vtaknejo v luhnjo in še
celo po "Subu" bi te izgnali. Kot
postenjam iz movie, so ponok
vseeno pridelavljeno dobrodo-
pravnik trpinov prvi majnik.

Anton Podbele.

Joliet, Ill.

V Jolietu je z Clevelandom
prva največja slovenska kolonija
v Ameriki. Naselbina spada v
skupno slovensko faro.

Upam, da se ne motim, ako re-

čem, da je v Jolietu največja in
najlepša slovenska cerkev v Ameri-
ki, katera ima tri ladje in dva
zvonika. Nekaj krasnega so veli-
častne orglje. Ko sem stopil v go-
ti navedeni božji hram, se mi je
zdelo, kakor da se nahajam v stol-
ni cerkvi v Ljubljani. Jolietski Slovenci so tudi lahko na to po-
močna.

Ves čas, kar sem bival v Jolie-
tu, sem bil na stanovanju pri g.
Franku Duši. Frank Duša ima
tudi bil že neštetokrat napravil
tako, kot nekoč Zotti Hrvatom.
Naj reče kdo kar hoče, Sakser in
njegov list Glas Naroda sta že ko-
risila več slovensko-ameriškemu
narodu. Glas Naroda je še danes
to, kar je bil pred leti: zagovorni-
k delavstva in kažjot vsem, ki
ga citajo. V politiki je pa tak,
kot vsi mi drugi s Kristanom
vred. To naj, mislim, zadostuje o
tem.

Z nameček se to: Prvi majnik
smo praznovali ponajveč vsak za-
se. Na potu na delo in z dela smo
drug drugega vpraševali: "Ali ne
ves, kaj je dane?" "Ja preme-
duš, ko bi bili v domovini, ja!"
je bil navaden odgovor. V pogovorih
smo se spominjali epizod, ki
smo jih doživelj v domovini na ta
dan. Tukaj pa ni nič. Če se kaj
znameš, te vtaknejo v luhnjo in še
celo po "Subu" bi te izgnali. Kot
postenjam iz movie, so ponok
vseeno pridelavljeno dobrodo-
pravnik trpinov prvi majnik.

Anton Podbele.

Poročevalce.

Peter Zgaga

Kitajski banditi so napadli
vlak, v katerem se je nahajalo
precej uglednih Amerikanec in
Amerikank. Pokradli so jim vse
dragocenosti, jih vlačili par ur
bose po ostrem kamenju in pesku
ter jih konec izpuštili.

Wall Street že zahteva, naj
vloži ameriška vlada odločen protest
pri Kitajski zastran tega de-
janja.

Med kitajsko in ameriško vlado
ni bilo dosedaj niti prijatelj-
stva niti sovrašča. Živelj sta v
mislu med seboj. Največja nadle-
ga Kitajcev so na Japonci.

Če bo preiskava res uspešna,
bo najbrže dognala, da so povzro-
čili napad na vlak Japoneci pod
kitajsko krinko. Njihova edina
želja je, da bi Združene države
zasovražile njihove sosede.

Če se bo to zgodilo, je jasno
znamenje, da Japoneci, kar se di-
plomacije tiče, visoko prekašajo
Amerikanec.

Iz Berlina poročajo, da je neki
nemški profesor iznašel izborni
in uspešno sredstvo proti paralizi
ali ohromlosti.

On je svojega uspeha siguren,
toda svoje iznajdbe ni dosedaj
preiskusil na nobenem bolniku.

Svetovati bi mu bilo, naj pride
v Ameriko. Tukaj so slučaji po-
polne paralize izvanzredno pogosti.

Semkaj naj pride in naj vbrizga
nekaj svojega seruma Jugoslo-
venskega Republičanskemu Zdrav-
jenju.

Če se bo oživelj, je njegovi iz-
najdbi uspeh zagotovljen.

Iz Sheboygana sem dobil va-
bilo tamošnjih dekle, naj se ude-
ležim veselice slovenskih dekle,
ki se je vrnila pri Franku Zavrlu
v nedeljo dne 6. maja.

Hvala lepa, dekleta. Vabilo je
pa prišlo prepozno, da bi bil lah-
ko osebno v vaši sredi.

Počršnost v majhnih stvareh
ni nikdar majhna stvar.

Newyorški zdravnik je prepo-
vedal poročenim ženskam nositi
revolverje.

Ali je morda prišel možak do
prepričanja, da imajo nekatere
ženske največje smrtonosno orožje
je v svojem jeziku.

Ta strap zastruplja počasi, toda
sigurno.

Sramota je za vsakega civiliziranega moškega in vsako civilizirano žensko, da je vojna s svojimi brutalnostmi še vedno mo-
goča.

Amerikanski Slovence se jezi na
Glas Naroda, ker je svetoval, naj
jugoslovenska vlada enkrat za-
visej zamaši Radiču usta. Glasu
Naroda očita avtokratstvo.

Ali so čitali-gospodje pri Ameri-
kanskem Slovencu kako je ozna-
čil Radič naš narod?

Če lahko spravite take psovke
mirno v svoj žep, ste znatno več
je propalice kot je pa Radič.

America, in okolico. Martin Abram:
Ambridge. Frank Jaksic: Besemer.
Louis Hribar: Braddock. J. A. Germ:
Broughton. Anton Ipavec: Burdine.
John Demšar: Connemagh. Vid Ro-
vunek in J. Brezovec: Claridge. Anton
Kozaglov in A. Jerina: Dunlop. Anton

Jugoslovanka

Ustanovljena 1. 1898

Katni. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni uredniki.

Predsednik: RUDOLF PERMAN, 902 E. 135th St., Cleveland, O.

Podpredsednik: LOUIS HALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Sekretar: ALFRED BROZICH, Ely, Minn.

Statutarni neplačljivi član: JOHN MOVERN, 625 — 15th Ave., East Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik: DR. JOS. V. GRAHEK, 203 American State Bank Bldg., 600 Grant St., at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni urednik:

ANTON KRAJNEK, Room 200 Bokwell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.

MOHOR MLADIĆ, 1234 W. 18 Street, Chicago, Ill.

FRANK SKRABEC, 4322 Washington Street, Denver, Colo.

Zdravnični urednik:

VALENTIN PIRC, 180 London Rd., N. E., Cleveland, O.

PAULINE ERMENC, 523 — 3rd Street, La Salle, Ill.

JOSIP STERLIC, 464 E. Main Avenue, Pueblo, Colo.

ANTON CELJAR, 528 Market Street, Waukegan, Ill.

Zdravnični urednik:

Novice iz Slovenije.

Nova lekarja v Mariboru.

V Celju je umrla Josipina Bervar, žena ravnatelja orglarške šole. Zadel jo je mrtvoud.

V Kranju je umrl sodnemu svetniku Ernestu Kobetu sedemletni sinček Pavel.

V Ljubljani je umrl Friderik Sertić, okrajski tajnik v pokoju, 72 let star. Služboval je v državni službi v Postojni, Ljutiji, Kocevji, 29 let v Črnomlju in na posled po prevratu kot reaktiviran vpokojence 4 leta v Ljubljani. Pokojnik je bil vesel družabnik in vedno odločen naprednjak. Imel je zato povsed mnogo prijateljev.

Iz Židanega mosta poročajo: Dne 6. aprila smo izročili materi zemlji truplo včijega revidenta južne življence Ivana Strniša. Pogreba so se udeležili vsi stanovski tovarši. Sokoli v kroju in mnogo občinstva. Ob grobu sta se poslovila ed pokojnika načelnik Baša in Ivan Deržič. Ivan Strniša je bil nevpoglavljiv znajčaj v vrl narodnjak. V vojni si je nakopal kol bolezni, kateri je podlegel.

Samomor. V Celju se je obstrelil v samomorilnem — nemenu dianikarski mojster Vinko Zurman. Prepeljali so ga v brezprepuščen stanj v javno bolnišnico. Vzrok poizkušenega samomora je neznan. domineva pa se, da je živčna bolezni.

Črne koze v Mariboru.

Mariborska policija je aretirala žida Ignacija Benja iz Gradea, ki je že leta 1920. bil kaznovan zaradi tihotapstva. Te dni je zopet vtipotabil v Maribor ed kovež ženskih nogavic; na Glavnem trgu pa ga je zasačil stražnik, mu odvezl kovež z nogavicami in žida izročil finančnemu ravnatelu. Ben je imel stalni potni list in vizum ter je lahko obratoval med Avstrijo in Jugoslavijo.

Imenovanje našega znanstvenika.

Do zadnjega časa je bilo rojstno mesto rimuskega pesnika Properecje neznan. Klasični filologi so domnevali, da je bilo mesto Assisi, a gotovih dokazov za to niso imeli. Univerzitetnemu profesorju klasične filologije dr. Ivanu Lunjaku v Ljubljani pa se je posrečilo na podlagi starih rokopisov dokazati, da je bilo mesto Assisi res Properecjev rojstni kraj. Z ozirom na ta znanstveni uspeh je italijanska "Academia Propertiana" v Assisiu imenovala našega učenjaka za svojega častnega dopisnegačega člana.

Poroke.

Andrej Lutman iz Ribnice se je poročil z gđe Justino Gruntarjevo iz Kobarida. Mlada nevesta, ki je solastnica tvrdke "Juretič in drug", lesne trgovine v Ljubljani, je povodom svoje poroke izročila upravnemu "Jutra" 1550 dinarjev, od katere prejme: društvo slepih 400 Din, društvo "Soca" 200 Din, "Slovenska Matica" 200 Din, akademsko menza 200 Din, odbor za Aškerčev spomenik 150 Din, društvo "Gospovetski Zvon" 150 Din, "Kolo jugoslovenskih" 150 Din in ljubljanski Sokol 1. 100 Din.

V Splitu v Dalmaciji se je poročil poročnik bojnega broda Ciril Vilfan z Jasno Buličeve, hčerko znanega splitskega odvetnika.

Smrtna kosa.

Na Vrhniku je umrla ugledna posestnica v gostilničarka Josipina Dolenc. Smrt jo je nenadoma iztrgala njeni rodbini. Stara je bila 77 let.

V Laškem pri Celju je po dolgem bolehanju umrl v visoki starosti 80 let splošno spoštovani vpokojeni nadškvar Fran Jereš.

Rozalijeta, soproga hrvatskega deželnega glavarja Frana Šukljeta, je po doljem bolehanju umrla na gradiču Kamnu v Kandiji pri Novem mestu. Pokojnica je bila hčerka "pokojnega odvetnika dr. Rosine, posestnika Kamna, mati več sinov, med njimi inž. Milana Šukljeta, ter je po 50letnem srečnem zakonu dosegla skoraj 75 let. Bila je tiba, blaga žena, ki ni stopala v javnost, ampak se posvečala vsa svojemu možu in obitelji.

V Ljubljani je umrl mladi in edini sin Alojzija Grilea z Jesenic.

Knjigarna "Glas Naroda"

Molitveniki:

Bog med nam, v platio vezano	.50
Družna pesma, v platio vezano	1.25
Družna pesma, v usnje vezano	1.—
Marija Varhinja:	
v platio vezano	.50
v usnje vezano	1.00
Rajski glasovi:	
v platio vezano	.50
v usnje vezano	1.00

Poučne knjige:

Anglo-slovenški slovar (Dr. Kern)	3.00
Angloški slovnik ali novik hukov az je na k sr. mudi strele	.10
Domači stručni slovar	1.25
Domači živinodravnik	1.25
Dva sestavljena plesa: Cetvorka in beseda spisano in narisano	.25
Hedoreja	.75
Hrčki račun	.50
Hrčki ugodnost. Zehnjepinski pregled	1.25
Knjiga o lepem vedenju,	
Trdo vezano	1.00
Knjiga o dostojnem vedenju	.50
Mlekodarstvo s criticami za Slov-	
norejo	.25
Nemško angleški tolmač	.50
Največji slovenski ljubarski ples	.50
Nemščina brez učitelja	
1. del	.50
2. del	.50
Novinka za otroke	.25
Novinarski	
1. letnik	.50
2. letnik	.50
3. letnik	.50
Praktični račun	.75
Slovenški slovenski in slovenško an-	
gleški slovar	.50
Slovensko-angloški slovenški s slovarjem, trdo vezana	1.50
Sreto pismo stare in nove zavene, vsebujanje 1920 strani	3.00
Sloško knjigovedstvo. 1 in 2 del \$2.50	
Slovensko-italijanski in Italij.-slov-	
slovar	1.00
Slovensko-nemški in nemško-sloven-	
ski slovar	.50
Slovenska Narodna mladina	1.—
Spretna kuharica	
Spretna kuharica, trdo vezana	.50
Umiči čebelar	.50
Učilna knjžica	.50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih plesov, trdo vezano	1.50
Zdroblje sv. plesa	.30
Zgodovina Štefan. Hrvatev in Ste-	
venec	
1. svezek	.65
2. svezek	.25

Razne povesti in romanci:

Amerika in Amerikanci, trd. vez.	4.00
Andrej Hofer	.50
Beneška vedečevalka	.35
Bohriski Biser	.35
Čurke in poredestni	.40
Beli rojaki, trdo vezano	1.00
Boj, roman, trdo vezano	.50
Bojna pot na Bleču	.25
Bojna pot na Črnarsko Gore	.25
Balkanska Turška vojska	
Čarovnica starega grada	
Cvetke	
Ciganova osvetna	
Cas je zlate	
Četvrtina Borovnjaka	
Holi z oratjem	
Dve slike — Njiva, Starka — (Meško)	
Dolga roka	
Devica Orleanska	
Dom in svet. Letnik 1908	
Duhovni Boj	
Elizabeta	
Fra Diavolo	
Gordovnik (2 svezka)	
Grešnik Lenard. (Ivan Cankar)	
Gočeveci katekizem	
Grude umira	
Hedvika	
Humoreske, Groteske in Satire	
z dobe punta in bejev	
z teleske globeli	
gralec	
Ios. Jurčič spis:	
zv. Cvet in sad. Hči mestnega odinika, Broširano	.75
Trdo vezano	1.00
Ios. Sedov sin. Šta knjegica česarja Id. Broširano	1.00
Trdo vezano	1.00
zv. Dr. Zuber, roman. Tugom- vr. tragedija v 5. dejanjih.	
Trdo vezano	1.00
Kraljevič in herc	
zv. Matka Motenka, trdo vezano	
Tarmen, trdo vezano	
Jedokl povest. — Od hile do hi- se. — Sin	.50

Marčinka je priboljšila domar,	
bodil v gotovini. Money Or- <td></td>	
der ali poltna manjka po 1	
ali 2 centa. Če posluje geto- <td></td>	
vina, rekomendirajo glede-	

Nova telefonska centrala.	
Pri pošti Velika Nedelja je bila	
otvorjena telefonska centrala z	
javno govorilnico za krajovni in	
medkrajevni promet.	

Sri povesti:

Nagia beseda; Tujeva

ocesa: Gospod Grahar; List

Papirja

Igre:

Julija-Sok. 3 enodejanke: Dra

stevec, dedičina, tripli

čevnik. Veseloigrar v 7 dejanjih

zadevanja. Komedia v 4 dejanjih

jih

Martin Kirpan. Drama v petih de-

janjih

Medved smeh. Veseloigrar v 1 de-

janju

Naša kri. Igrokas v 4 dejanjih

Revisor. Komedia v 5 dejanjih

Tončkovo sanje na Miklavžev ve-

ter. Mladinska igra s petjem v

3 dejanjih

Za krit in svoboda. Igrokas v 5

dejanjih

Štrika ljudskih iger.

snopč. Kmet Herod, Vedeč-

valka, Župan, Sardinski, Jona

mad potelinom in kos

snopč. Mila pod zmajje, Sv.

Neza, Banje

in 8. snopč. Slovenske učnevanja,

za školarje, Občinski tečki,

Dre materi, Neža z Bleča, Naj-

dena hiša

snopč. Na Betlehemskem polja-

nah, Karen in izostane, Oto-

čava kletve, Čašica kave

1. snopč. Večna mladost in lepo-

ta, Repovš, Preperljiva sosedja

2. snopč. Izgubljen sin, V jedi,

pastrier in kralj, Ljubimila, —

Planjščica

28. snopč. Mlada morarja. Povest

</div

Zagonetno, toda resnično.

Svetišče sreče.

Vsač večer drvi na stotine elegantnih avtomobilov po cesti, ki vodi proti odličnemu kopališču v bližini New Yorka. Vsaki večer vladva na veliki stekleni verandni ter na strešnem vrtu mogočnega hotela, ki se dviga proti nebu na skrajnem koncu dolge obrežne promenade, velikansko življenjsko vrvenje. Le izvanredno bogati ljudje si lahko privoščijo uživanje dragocenih ali dragih stvari, katerih jim nudita kuhinja in klet tega velikanskega hotela, čeprav se vrši sempatam, kak navidezen pogon prohibicijskih uradnikov, da bi splošno občinstvo nemisilo, da se morajo pokoriti postavi le takozvani "klubi ubogih", to je saloni, dočim je "kazina bogatih" zbiralične upливne politikov, kateremu se mora uradnik na daleč izogniti, če mu je njezina služba draga.

Ko padajo na zemljo senec noč, ter prično vsepotvad blesteti luči, tedaj zapuste nekateri teh avtomobilov prostorno garažo hotela ter zavijejo v stransko ulico, kjer se ustavijo pred vilo, zgrajeno v kolonialnem slogu. Ta villa stoji sredi krasnega, dobro negovanega vrta. Le dobro-poučeni vedo, kje visi malo kladeeve s katerim morajo dati poseben signal. Vedo tudi, da se odpre kaj vidna odprtina v vratih in da jih znotraj natanceno motre, ker morajo stati v luči avtomobilske svetilke. Šele nato se odporetežka vrata, liveni služabniči odvzame došlim suknje in klobučke ter jih povede v veliko dvorano, kjer že sedi nekako dvajset gospodov v fraku ali črni obleki krog dolge mize, na kateri se vrši ruleta.

Armand si je pričkal smodko ter pričel šteti denar. Naenkrat pa je dvignil glavo. Od zunaj je prihajal šum glasov. Čul je živahne proteste moških ter rezke krike ženske.

— Jaz moram govoriti z Mr. Armandom, — je kričala.

Za vraga, kako je ta prišla v hišo? Ženska je tako močno kričala, da je bilo njeni upitje brez dvoma slišati na cestai. To je treba končati. Na vsak način je treba preprečiti govorice sosedov.

Odprl je vrata ter rekel:

— Spustite žensko noter.

Vsa tresota se je stopila ženska v saba, kjer je omahnila na stol ter pričela britko ihteti. Bila je mlađa in lepa.

— Kaj morem storiti za vas, gošpa? — jo je vprašal.

Ihente je bil edini odgovor. Ponovil je vprašanje.

— Moj mož, — je konečno zastokala, — moj ubogi mož. Uničen je. Včeraj ponoči je bil tukaj ter vse izgubil.

— Jaz ne morem pomagati, — je mrmiral Armand. — Jaz ga nisem pozval, naj igra. Vzel je riziko, kot vsi drugi. Kako se imenuje?

— Norwic, — Frank Norwic.

— Ga ne poznam. Mora biti pomota. On ni izgubil tukaj denarja.

— Da. Priopovedoval mi je, da pričel semkaj z Mr. Giltfellerjem. Hotel je pridobil za naju premoženje. In sedaj...

Armand je postal naenkrat pozoren.

— Koliko je izgubil? — je vprašal.

— Devet tisoč dolarjev.

Armand je tedaj poskusil z blufom.

— Kaj naj storim jaz? — je vprašal. — Jaz nisem filantrop. Tukaj se pošteno igra in če izgubim jaz, moram tudi plačati. Vaš mož naj dela ter služi denar...

— Moj mož ne bo nikdar več mogel služiti denar, — je odvrnila.

— Ali je izvršil samomor? — je vprašal Armand.

— Ne, — je odvrnila neznanca.

— Izginil je, a ne more uiti. Policija ga bo že izsledila. Denar ni bil najina last. Aretirali ga bodo in moral bo v ječo. Moj Bog!

Armand se je napotil v igralnico. Premotril je družbo igračev, ki ji sedela mireni obrazovi za mizo in ki je lažje izgubila tisoč kot izgubi kak drugi dolar. Take vrste ljudi je Armand rad videl v svoji hiši.

Nato pa je zapasil tuje.

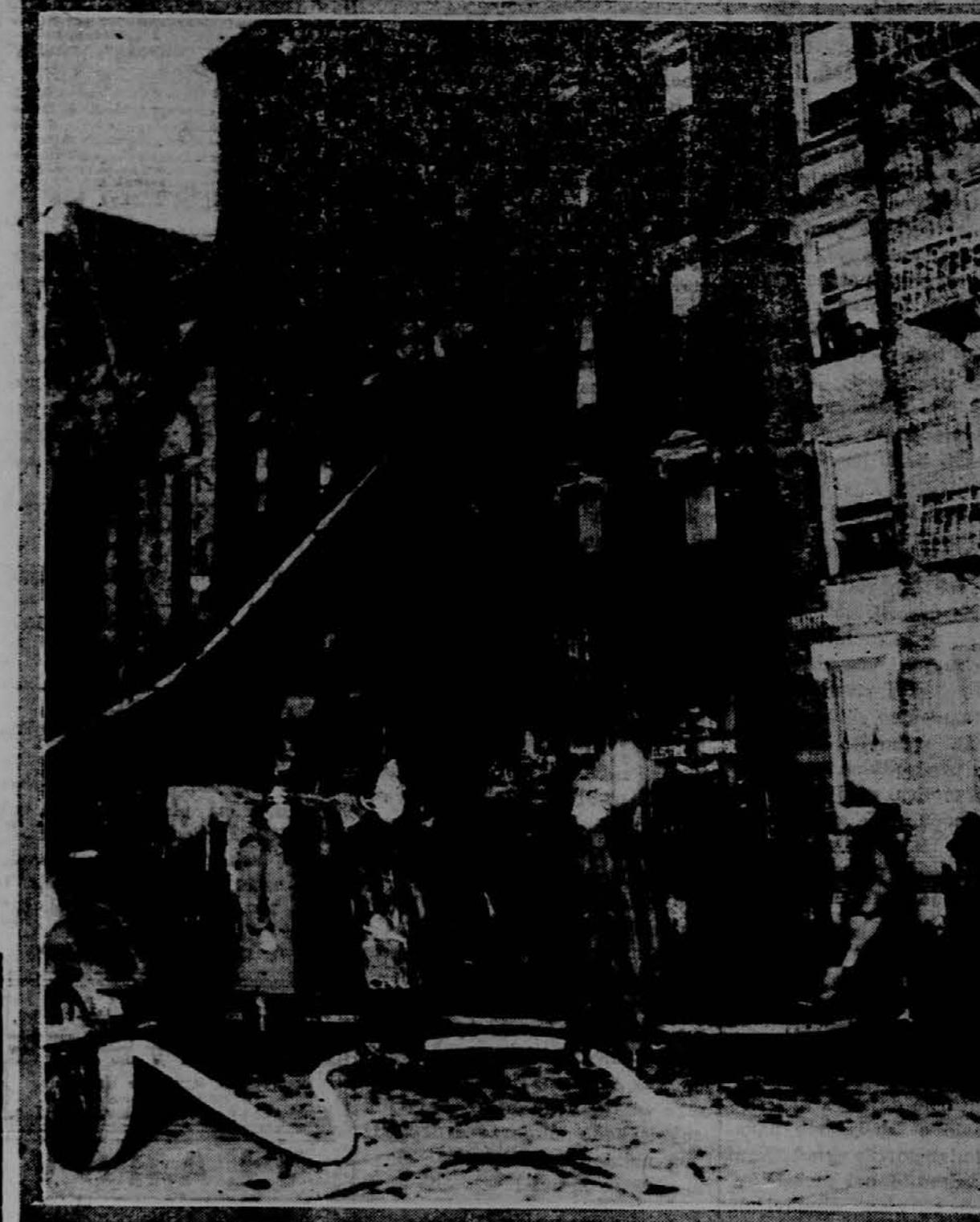
— Kdo je in kdo ga je pripejal sem?

— Pričel je z Giltfellerjem, — je glasil odgovor. — Brez dvoma gost Giltfellerja, kateremu ne nabromo nekdanji dostop. Giltfeller bi se razsrdil, tudi če bi le ko-

ličkaj dvomili. Mislim, da gre se daj domov.

Armand si je ogledal moža, ki je ravokar izgubil devet tisoč dolarjev. Bil je dober poznavalec ljudi, a v tem slučaju ni mogel priti na jasno. Ali je bil to eden onih slabicev, ki stavijo vse na eno kartu ter si v slučaju izgube poženejo kroglio v glavo? Ali naj radi večje previdnosti igra velikana, da prepreči skandal, ki bi obrnil pozornost na njegovo igralnico, prepalašil njegove goste ter mu postal usoden? Konečno pa je pohepel po denarju vendar zmagal. Giltfeller in tuje sta zapustila hišo in veseli Armanda, da je za devet tisoč

GROZEN POŽAR V NEW YORKU.

Pred kratkim je izbruhnil v pet nadstropnem newyorškem posloju požar, ki je zahteval dvanajst človeških žrtev. Le silnemu prizadevanju pogumnih ognjega sev se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil na naslednja poslopja.

Nikdo ne sme reči, da sem brez srčen.

Potegel je v košaro, naštel devet tisočakov ter jih izročil ženski. Sladko se je smehljal, a žalju je bilo za lepi denar, čeprav je vedel, da je to edini izhod. Preprečil je, da ni ženska padla na kolena ter mu poljubila roke. Odprl je vrata.

— Vaš mož ne smi nikdar več priti sem, — je rekel odločeno.

— To vam obljubljam, — je odvrnila ženska ter odhitela z dejanjem.

* * *

Potekla sta dva meseca. Igralnica Armand je uspevala. Zadovoljno se je smehljal, ko je šel po dvorani. V igralnici ni bilo nobenega praznega stola. Armand je pozdravil goste, a naenkrat obstal. Postal je rdeč kot kuhan rak ter se približal nekemu gospodu, ki je sedel za ruletno mizo. Dotaknil se je z roko njegove rame.

— Pojdite z menoj v privatni urad, — mu je rekel. — Moram govoriti z vami.

Nagovorjeni je namršil obrvi, a vstal ter sledil Armandu.

— Kako si drznete zopet priti semkaj? — ga je nahrušil Armand.

— Pred dvema mesecema sem vrnil vaši ženi devet tisoč dolarjev, katere ste izgubili in ona je objubila, da ne boste nikdar več prisli. Kaj vam je padlo v glavo, Mr. Norwic?

Nagovorjeni je nekaj časa presečeno zrl na Armando. Nato pa je bušnil v smeh ter se pričel krohotati.

Armand se je strašno razkazil. Pozabil je na dobre manire ter klel kot kak težak.

Tujec ga je nekaj časa mirno poslušal, a nato rekel:

— Sedaj imam pa dosti. Nočem vas pozvati na odgovornost radi vaših žaljivk, kajti zdi se mi, da so vas potegnili. Jaz se ne pišem Norwic ter tudi nimam žene. Pred dvema mesecema sem bil tukaj ter izgubil devet tisoč dolarjev. Od tedaj naprej sem potoval. Včeraj sem se vrnil ter pričel semkaj, da vam dam se več svojega lepega denarja. Ali je pravilno od vas, da želite tako doživljajmo?

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

— Hrto, — je rekel Armand, — ne izgubljajte nobenega časa.

Državnopolitična preuredba Rusije.

Doslej smo bili vajeni opaziti v sovjetskih državah Rusije pojav, da so se resnična dejstva močno razlikovala od formalnih označb. Rusija je formalno sestavljala iz sovjetskih republik Rusije, Gruzije, Armenije in Azerbejdžana, in poleg tega še iz posebne sovjetske republike Datijnega vzhoda. Dalje se je Rusija delila na manjše republike in avtonome distrikte; ti deli so bili organizirani po posameznih ljudstvih, na pr. po Belorusih, Cuvashih, Baškirih, Tatarih, Kirgizih itd. Navedenih petero glavnih republik je bilo formalno v prav rahlji medsebojni zvezi, tako da naj bi veljala na zunaj kot posebne posebne pravne zakone. Armand je pozdravil goste, a naenkrat obstal. Postal je rdeč kot kuhan rak ter se približal nekemu gospodu, ki je sedel za ruletno mizo. Dotaknil se je z roko njegove rame.

— Pojdite z menoj v privatni urad, — mu je rekel. — Moram govoriti z vami.

Nagovorjeni je namršil obrvi, a vstal ter sledil Armandu.

— Kako si drznete zopet priti semkaj? — ga je nahrušil Armand.

— Pred dvema mesecema sem vrnil vaši ženi devet tisoč dolarjev, katere ste izgubili in ona je objubila, da ne boste nikdar več prisli. Kaj vam je padlo v glavo, Mr. Norwic?

Nagovorjeni je nekaj časa presečeno zrl na Armando. Nato pa je bušnil v smeh ter se pričel krohotati.

Armand se je strašno razkazil. Pozabil je na dobre manire ter klel kot kak težak.

Tujec ga je nekaj časa mirno poslušal, a nato rekel:

— Sedaj imam pa dosti. Nočem vas pozvati na odgovornost radi vaših žaljivk, kajti zdi se mi, da so vas potegnili. Jaz se ne pišem Norwic ter tudi nimam žene. Pred dvema mesecema sem bil tukaj ter izgubil devet tisoč dolarjev. Od tedaj naprej sem potoval. Včeraj sem se vrnil ter pričel semkaj, da vam dam se več svojega lepega denarja. Ali je pravilno od vas, da želite tako doživljajmo?

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

— Hrto, — je rekel Armand, — ne izgubljajte nobenega časa.

— Ali veste, kje je vaš mož? Ali mu lahko brzojavite? — je vprašal, ves razburjen.

Ženska je skočila na noge. — Še več, — je vzliknila, — lahko grem k njemu.

— Hrto, — je rekel Armand, — ne izgubljajte nobenega časa.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

— In ona ženska? — je zajecal.

Armand je postal bleš kot zid.

Signor Tommaso.

S. M. Gardenhire.

(Nadaljevanje.)

Ti dve dejstvi je priznaval, vendar pa je neprenemoma zatrjeval, da je nedolžen. Tedaj pa je mož umorjene povedal dejstvo, ki je še bolj poostrolo splošni predsodek proti oboževencu. Izpovedal je, da je iz ljubosumnosti na svojo ženo, dolgo časa opazoval Mr. Williamsa ter ga videl, kako je enkrat zadaj v gorovju zasledoval poštni voz. Tudi je neke noči videl, kako je oboževenc iz nekega hleva, ki je oddaljen več milij, ukradel konja. Okradeni lastnik konja, ki je bil slučajno navzoč, je potrdil datum.

In tako je javni pravni čut, ki je bil kar najobčutljivejši zadev, zahteval zadoščenja, in če bi bilo oče in brat Williamsova navzoča, bi tudi onadvia moral biti kaznovana.

Kakor sem že omenil, je imel moj oče na te ljudi velik vpliv, ki sem ga imel tudi jaz kot njegov sin. Čeprav nisem nikakor bil navdušen za Mr. Williamsa, vendar nisem mogel zato, da sem dvomil o njegovi krividi. Priče se mi vendar niso zdele popolnoma zanesljive. Njegova žena je nekoliko preveč razpovala ogenj. Tudi je kazal mož umorjene, čeprav se je upoštevala njegova upravičena razburjenost, mnogo več strupene sovražnosti in maščevalnosti napram Mr. Williamsu nego žalosti zaradi izgube, ki ga je.

Tedaj pa je posegla vmes vseh poseb, okoliščin inteligence neke živali, in s tem pride k pravi točki svoje povesti.

Isti vpliv, ki ga je imel Mr. Williams na ženske, je imel tudi na živali. Kakor so mu bili udane ženske, prav tako se je ta udanost na prav čuden način pojavljala tudi pri vseh živalih, s katerimi je prišel v dotiko. Kakor je bilo splošno znano, je ukrotil vsakega konja, kar je v tem slučaju njegovo krivido bolj dokazovalo. Toda tudi ptice so odgovarjale, če je zaživjgal, da, celo prerijski volkovi, ta nesreča cele one pokrajine, so se z respektom ogibali njegove kurjerje. Kaj je povzročalo ta čudni vpliv Mr. Williamsa na živali, ne vem.

Z eno besedo, bilo je dejstvo in čudež cele kolonije. V zaboji za točilno mizo je imel celo veliko kačo, ki je imela še vedno svoje strupene zobe in ki je bila v zaboju ravno tako nevarna, kakor v prerijskem pesku. Čestokrat so mu je okoli vrata ovila, ko je stregh gostom, in če so ti pri pogledu a kačo prestrašeni odskočili, je Mr. Williams smejec ovijal kačo okoli glave kakor lasso.

— In za takim človekom so se ženske podile! — sem začuden vprašal.

— Rekel sem, gotova vrsta žensk, vsekakor vse iz njegove sfere, s katerimi je prišel v dotiko. Kakor veste, si nikdar ne dovolim napraviti sodbe o ženskem spolu. To razumete vi kot oznenjen mož bolj nego jaz.

Nikdar nisem še poznal moža, ki bi bolj spoštoval ženo nego vi, — sem rekel neprevidoma.

Connersovo čelo se je nagrbnilo in že sem se za hip bal, da ne bo nadaljeval svojega priopovedovanja.

Dogodek, ki vam ga zdaj pripovedujem, se mene osobno prav nič ne tiče. Razentega pa prav nič ne razumem, kako je treba občevati z živalmi, in kače se mi naravnost gnusijo. — Torej v času, ko je prišel Mr. Williams v eni kraj, se je tam okoli potepal ne prav čistokrvni, velik fokstrijerski pes, ki so ga že iz vsake hiše napodili. Bil je strah vseh mačk in mrčev, najboljši prijatelj otrok, z gospodinjami pa v vedenem sovraštvu, ter se zaupno pridružil vsakemu postopaču, ki je začel v ta kraj. Legitimni njegov posestnik je bil neki rudar, ki je bil preddelavec pri dvigalnem stroju pri glavnem rovu in obenem mož pozneje umorjene žene. —

Dogodek, ki vam ga zdaj pripovedujem, se mene osobno prav nič ne tiče. Razentega pa prav nič ne razumem, kako je treba občevati z živalmi, in kače se mi naravnost gnusijo. — Torej v času, ko je prišel Mr. Williams v eni kraj, se je tam okoli potepal ne prav čistokrvni, velik fokstrijerski pes, ki so ga že iz vsake hiše napodili. Bil je strah vseh mačk in mrčev, najboljši prijatelj otrok, z gospodinjami pa v vedenem sovraštvu, ter se zaupno pridružil vsakemu postopaču, ki je začel v ta kraj. Legitimni njegov posestnik je bil neki rudar, ki je bil preddelavec pri dvigalnem stroju pri glavnem rovu in obenem mož pozneje umorjene žene. —

Ko je Mr. Williams otvoril svojo trgovino, se je pes preselil iz

— Zna pa tudi lagati, — je zmrmlj preddelavec.

— Počasi! Mi govorimo zdaj o pošti, — je odgovoril moj oče.

Pes je sedel pri vhodu ter glasno lajal, pri tem pa tolkel z repom ob tla.

— Išči! — mu je zaklical moj oče, in kakor strela je tekel pes zopet proti omejeni baraki.

Radovedno mu je sledilo več ljudi; preeč časa je preteklo, v največjem pričakovanju, da so se vrnili s stragano poštno vrečo, v kateri so bila še pisma.

Triumfirač in težko sopeč jem sledil pes.

— Izpod postelje jo je potegnil, kjer je bila vreča skrita med celo kopico navadnih vreč za prenašanje rude, — so poročali možje.

— Vsajsem tudi jaz takoj rekel, ljubosumen je bil name, i vzkliknil Mr. Williams, ki mu sedaj mihče več i branil govoriti.

— On jo je umoril.

Prizori so se tako hitro vrstili drug za drugim, da zborovalci niso mogli takoj razumeti jih važnosti, temveč so jih morali še le pologoma prebaviti. Toda na vseh vsem predstodem so vendar uvideli, da morajo zdaj voditi razpravo na popolnoma drugi podlagi. Vendar pa ni prišlo do tega kajti zopet se je pripetilo nekaj novega, kar je prekinilo razpravo.

— Iz srednje žesk, ki so polne radočnosti stale na cesti, se je kar naenkrat zaslišal glas: — Ogenj! Skladišče za smodnik gori!

Čeprav je smel le malo govoriti. Kakor hitro je začel zatrjevati svojo nedolžnost, ga je zbrano ljudstvo z revolverji v rokah prisililo, da je umolknal.

— Na vešala ž njim! — se je glasila razsodba; kajti vsed iz povedi žene in priznanja Mr. Williamsa, da je bil v bližini barake bila njegova krvida dokazana.

— Čudno je vendar, — se je te daj šele vmesil moj oče, — da je pri takov krvinem dejanju ostal oblike oboženčeva čisto čista Dobili so ga direktno pred vratmi barake, kjer je ležala žena ž v smrtnem boju; njena kri je po polnoma pobrizgal notranj prostor barake, vendar pa na obtoženem ni bilo videti niti ene kaplje.

— In potem so pač Mr. Williamsa izpustili in na njegovo mestu je prišel preddelavec, nimir? — sem izpravševal. — In kakšno nagrado je dobil pes?

— Kakor se navadno plačuje pse, — je suho odgovoril Conners.

— Mr. Williams niso oprostili. Ko smo se vrnili v salon, je padlo zagrinjalo čez zadnje dejanje žalobje.

Mr. Williams je izginil, pes je bil mrtev in tudi preddelavec je ležal mrtev na tleh.

Mojoče je privezel konja v bližini za neko ograjo. To lepo prilik je Mr. Williams porabil, da za vedno pretrga svoje zvezze z naselbino.

Preddelavec truplo je ležalo zraven točilne mize, pes na pragu, kamor se je najbrž s svojo zadnjim močjo privlekel, da sledi svojemu gospodarju. Goltanec preddelavec je bil pregrzen z ostromi zobmi, sieer ni imel nobenih divjat in je migal z nogami. Repom in ušesi, da bi opozoril ljudi na se, nato je zbežal iz sobe. — Dva moža sta mu sledila po dolgi cesti do hiše, kjer se je izvrzil humor, nakar je izginil v visoki travi.

Naslednjega dne smo našli konja pri deset milij oddaljeni železniški postaji, kjer je okoli blobil. Ker je bilo sedlo s krvjo omadeževano, smo mislili, da je Mr. Williams dobil drugo kroglo. Natančnejšega nismo nikdar o tem izvedeli.

Zveza pa se lahko ugane. Ko je bil preddelavec s svojim ujetnikom med štirimi očimi, ga je skušal usmrtni. Toda Mr. Williamsu, ki je bil velik in močan, se je najbrž posrečilo, da je pobil svojega nasprotnika. Pes je storil ostalo in je dobil v boju smrtno rano.

Vendar pa je moral ta človek imeti nekaj dobrega na sebi, če je mogel učinkovati na živali, da so mu bile tako udane, — sem pripomnil.

(Dalje prihodnjič.)

To naj bo moja poslednja beseda, da zapam' tvoji ljubezni.

Madžarske bolečine.

ROYAL MAIL

Pooblažena od jugoslovanske vlade.

Htr., direktorska služba med

New York - Cherbourg - Hamburg

s novimi volumnimi, volumnimi "O" paroski. Mo-

dovani v volumnih. — Pregata odpela z

"ORCA", "ORDUNA", "ORBITA"

v Evropo: "CENE" in Evropo.

\$100 in več \$103.50 Ham's \$120. in več \$102.50

\$125 in več \$96.00 Cher'l \$125. in več \$100.00

Skladisti privatne kabine v tret em.

VAŽNO! Ne izgubite časa z nakupom ticketov na

Ze nosilca, ki je vredna za vnos kvota prinesi

ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY

26 Broadway New York City

moralna podpisati izjavo, da ne bo

zahteval nobene odškodnine za

slučaj kake nesreče ali telepse po-

škodbe, ki bi jo zadobila, če bi ji

eventualno padel kak prtljažni

predmet na glavo, in pa se mora

da dati pred vsakim potovanjem

preiskati. To je gotovo prva žen-

ška, ki odhaja na potovanje kot

prtljažna.

LINOTYPE-OPERATOR

Slovenec ali Hrvat

dobri stalno službo v naši unijski

tiskarni. Pišite ali se oglastite na

... Američanski Slovenec", 1006

N. Chicago St., Joliet, Ill. (7-8-5)

NAZNAKOLO.

Njih starci zastopnik JANKO

PLESKO, ki je svoječasno poto-

val za naš list, se radi slabega

zdravja zdaj stalno nahaja na

6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Pobira naročnilo na Glas Naroda

ter knjige in daje pojasnila o

vsem, kar spada v naš posel. Re-

jakom ga toplo priporočamo.

Uprava Glas Naroda.

NA PRODAJ

DOBRO OBISKANI RESTAVRANT

v sredini slovenske naselbine.

zglašite se na

632 E. 152 ST.. CLEVELAND, O.

VLAHOV

ŽELODČNA GRENCICA

Dela jo in spravlja v steklenice v

ZADRU (Dalmacija) od leta 1881

ROMANO VLAHOV

Naprodaj po vseh Lekarnah, delikatesah in gresorijah.

Edini agenti na Zdru zene dravje.

V. LANGMANN, Inc.

97-99 Sixth Ave., Dept. A, New York, N. Y.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

KOINI SLOVENSKO GOVORIČI ZDRAVNE

SPECIJALIST MOŠKIN SOLEZNI.

Moja stroka je zdravljiva skutina v kroničnih boleznih. Jas

mož za zdravim nad 22 let ter laram skutino v vremi bolezni

in kar znam slovensko, zato vam popolnoma razumeti in sponzori

več bolezni, da vas zdravim in v vremi mož in zdravje.

Ekso 22 let zem. moža skrb po, da se more popolnoma zdraviti.

Ne ediljite, ampak pridite čimprej.

Jas zdravljiva zastupljena kri, način na kdo po tezni.

Uradna ura: v ponedeljek: od 8. do 10. dopoldne do 8. popoldne;

v tork, petek in sobota od 8. do 10. dopoldne do 8. popoldne;

v nedelja in praznikih od 8. do 10. dopoldne do 8. popoldne.

</div